

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Contabilidade Superior I		Código	611506004
Titulación	Mestrado Universitario en Contabilidade Superior e Auditoría de Contas (2013)			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Empresa			
Coordinación	Ruiz Lamas, Fernando		Correo electrónico	fernando.ruiz@udc.es
Profesorado	Ruiz Lamas, Fernando		Correo electrónico	fernando.ruiz@udc.es
Web				
Descrición xeral	Obxectivos: O seu obxectivo é profundar no coñecemento dos criterios para rexistrar e avaliar os elementos dos estados financeiros incluídos na normativa de información financeira actual das empresas españolas, con especial referencia ás cuestións de interpretación da norma, seguindo a doutrina. procedentes das consultas publicadas polo Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas e por outras entidades que emiten normas, tanto nacionais como internacionais.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer as normas vixentes de información financeira en España.
A2	Coñecer as normas vixentes de información financeira no ámbito internacional.
A5	Saber obter unha adecuada comprensión do negocio da entidade auditada, do sector no que ésta opera e a natureza das súas transaccións.
A6	Saber medir e analizar a orixe dos custos e os rendementos obtidos pola entidade auditada.
A7	Saber valorar a partir dos rexistros relevantes de información financeira, a situación e previsible evolución dunha empresa.
A9	Saber documentar os procedementos e principios contables que sigue a entidade así como os sistemas contables utilizados para registrar as súas transaccións.
A12	Saber obter unha base de xuízo razoable sobre as contas anuais individuais e consolidadas e expresar unha opinión respecto das mesmas no informe de auditoría, conforme á normativa vixente.
B1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
B4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía respectuosa coa cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero.
B8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
B12	
C1	Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e / ou aplicación das ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
C2	Que os alumnos saiban aplicar os coñecementos adquiridos ea súa capacidade de resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos en contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
C3	Que os alumnos sexan capaces de integrar o coñecemento e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir de información que, incompleta ou limitada, inclúe reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
C4	Que os alumnos saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e os motivos fundamentais que os sustentan a un público especializado e non especializado de forma clara e inequívoca.
C5	Que os estudantes teñan as destrezas de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando de maneira que sexa autodirixida ou autónoma.
C8	Compromiso ético e moral coa sociedade analizados, ademáis, desde unha perspectiva solidaria.
C9	Capacidade de resolución de problemas.

C11	Desenvolvemento dun espírito crítico lóxico e creativo.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Coñecemento dos criterios para rexistrar e avaliar os elementos dos estados financeiros incluídos no regulación da información financeira actual das empresas españolas.	AP2 AP7 AP9		
Capacidade para interpretar as normas legais relativas ao rexistro e valoración das operacións económicas.	AP2 AP6 AP12		
Capacidade para aplicar os principios básicos contidos no marco conceptual para emitir un xuízo sobre cuestións que non están expresamente incluídas na norma.		BP10	CP2 CP3 CP4 CP5 CP9 CP11
Capacidade para interpretar as contas anuais.	AP1 AP5	BP1 BP4 BP10 BP12	CP2 CP3 CP4 CP5 CP11
Avaliar os feitos suxeitos a rexistro e valoración facendo prevalecer o principio de sustancia económica da operación sobre a súa forma xurídica para garantir a correcta aplicación do principio de imaxe fiel.		BP8	CP1 CP2 CP3 CP4 CP8

Contidos	
Temas	Subtemas
Marco conceptual da contabilidade financeira: evolución histórica e estudo comparativo. Normas de rexistro e valoración do Plan Xeral de Contabilidade. Consultas publicadas polo Instituto de Contabilidade e Auditoría de Contas. Análise subxectiva da entidade. Características e ambiente. Análise descritiva da estrutura patrimonial, dos resultados e da situación financeira da entidade. O uso de información financeira nos mercados de capitais. Xestión de beneficios (xestión de resultados)	Non se precisa maior detalle.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Discusión dirixida	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 B1 B4 B10 B12 B8 C2 C3 C4 C5 C8 C11	3	3	6

Sesión maxistral	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 B4 B10 B8 C2 C3 C8 C11	25	25	50
Solución de problemas	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 C2 C3 C4 C9 C11	10	40	50
Estudo de casos	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 B1 B4 B10 B12 B8 C2 C3 C4 C5 C8 C9 C11	2	8	10
Presentación oral	A5 B1 B10 C2 C3 C4	4	16	20
Proba mixta	A1 A2 A6 A7 A9 A12 B1 C2 C3 C4 C9	2	8	10
Análise de fontes documentais	A1 A2 A7 A9 A12 B10 B12 B8 C5	1	2	3
Atención personalizada		1	0	1
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida	Debates sobre cuestións formuladas polo profesor.
Sesión maxistral	Explicacións teóricas e prácticas do programa da materia.
Solución de problemas	Suposicións prácticas sobre o programa da materia.
Estudo de casos	Análise e resolución dun problema baseado nunha empresa real.
Presentación oral	Exposición dun caso.
Proba mixta	Exame teórico-práctico sobre o contido da materia.
Análise de fontes documentais	Análise de fontes documentais de carácter normativo e doutrinario

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Titorías para axudar a resolver problemas. Para os estudantes con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica de exención de asistencia, ao comezo do curso acordarase un horario específico de titorías compatible coa súa dedicación, polo que os primeiros alumnos deberían poñerse en contacto co profesor na primeira. dez días do semestre no que se imparte a materia, para establecer o calendario mencionado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Solución de problemas	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 C2 C3 C4 C9 C11	Resolución de exercicios prácticos propostos na clase.	10
Estudo de casos	A1 A2 A5 A6 A7 A9 A12 B1 B4 B10 B12 B8 C2 C3 C4 C5 C8 C9 C11	Resolución dun caso, individualmente ou en grupo, proposto polo profesor.	30
Presentación oral	A5 B1 B10 C2 C3 C4	Presentación oral, individual ou en grupo dun caso.	10

Proba mixta	A1 A2 A6 A7 A9 A12 B1 C2 C3 C4 C9	Exame teórico-práctico dos contidos da materia.	50

Observacións avaliación

A avaliación continua representará o 50% da nota total. O 50% restante corresponderá á nota da proba que se realizará en todos os contidos da materia no período de exames oficiais que seguen o final das clases do semestre.

Para a avaliación continua, o 20% que engade as metodoloxías Resolución de problemas e Presentación oral corresponde á avaliación que o profesor realiza nas tarefas realizadas na clase. Os puntos a avaliar nesta sección serán: asistencia a clase, resolución de exercicios e intervencións orais dos alumnos.

Na oportunidade de xullo aplicaranse os mesmos criterios. Para esta oportunidade, o profesor pode propoñer tarefas adicionais que permitan ao alumno mellorar a cualificación da súa avaliación continua.

Alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e exención académica de exención de asistencia: agás as datas aprobadas na Xunta de Facultade, no que respecta á proba mixta, para o resto de probas acordarase un calendario específico, ao comezo do curso, de datas compatibles coa súa dedicación, polo que, os devanditos alumnos deberán poñerse en contacto co profesor nos primeiros dez días do cuadrimestre no que se imparte a materia, para establecer o calendario mencionado. As probas terán o mesmo formato que para os estudantes a tempo completo.

No caso de que se outorgue ao alumno unha oportunidade de "avaliación avanzada", e só neste caso, para aprobar a materia, o alumno deberá superar unha proba oral e / ou escrita mixta para avaliar todas as competencias e contidos do curso.

Calificación de non presentado. Corresponde aos estudantes, cando só participan en actividades de avaliación que teñan un peso non superior ao 20% da cualificación final, independentemente da cualificación obtida.

Fontes de información

Bibliografía básica	- España, Legislación (2016). Real Decreto 1514/2007, de 16 de novembro, por el que se aprueba el Plan General de Contabilidad. - España, Legislación (2016). Real Decreto 1159/2010, de 17 de setembro, por el que se aprueban las Normas para la Formulación de Cuentas Anuales Consolidadas y se modifica el Plan General de Contabilidad aprobado por Real Decre. - Resoluciones publicadas por el ICAC en desarrollo del PGC. DIRECCIONES DE INTERNET RELEVANTES: http://www.icac.meh.es http://www.cnmv.es http://www.aeca.es- Resoluciones publicadas por el ICAC en desarrollo del PGC. DIRECCIONES DE INTERNET RELEVANTES: http://www.icac.meh.es http://www.cnmv.es http://www.aeca.es
Bibliografía complementaria	- GONZÁLEZ PASCUAL, J. (2009). Análisis de la empresa a través de su información económico-financiera. Fundamentos teóricos y aplicaciones. Madrid: Pirámide - García Osma, Gill de Albornoz Nogue y Gisbert Clemente (2005). La investigación sobre earnings management. Revista Española de Financiación y Contabilidad, 34 (127): 1001-1033. . Madrid: AECA - Herrador Alcaide, Teresa (2008). Contabilidad financiera superior: teoría y práctica. Madrid: Ediciones Académicas - (). .

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Contabilidade Sectorial/611506006

Contabilidade Superior II/611506007

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías